1. AMAÇ

Aferez işlemi için santral venöz kateter takılan hasta ve bağışçıların kateterle ilişkili enfeksiyon, tromboz, kanama ve kateter işlev bozukluğu yönünden güvenli şekilde izlenmesidir.

2. KAPSAM

Aferez merkezinde işlem gören ve santral venöz kateteri olan tüm hasta ve bağışçıları kapsar.

3. SORUMLULAR

Aferez Sorumlu Hekimi, Aferez Hemşireleri, Kateteri Takan Birim Hekimi.

4. UYGULAMA

5.1. Her İşlem Öncesi

- Kateter giriş yeri kızarıklık, şişlik, akıntı, hassasiyet ve kanama yönünden değerlendirilir.
- Hastanın ateşi ölçülür; titreme ve ateş varlığı sorgulanır.
- Kateterin yerinde olduğu, dikişleri ve sabitlemesi kontrol edilir; dış uzunluk önceki kayıtla karşılaştırılır.
- Kilit solüsyonu, kurum protokolüne göre steril koşullarda aspire edilerek uzaklaştırılır; her lümenden kan geri dönüşü kontrol edilir.

5.2. Bağlantı ve Bakım

- Kateter bağlantıları el hijyeni sonrası, steril eldiven ve maske ile aseptik teknikle yapılır.
- Kateter ucu ve bağlantılar kurumun onayladığı antiseptikle (ör. alkollü klorheksidin) silinir ve kurumasına izin verilir.
- Pansuman, steril şeffaf örtü ile en geç 7 günde bir, steril gazlı bez ile 2 günde bir ya da kirlendiğinde, ıslandığında veya kalktığında yenilenir.
- İşlem sonunda lümenler serum fizyolojik ile yıkanır ve kurum protokolünde belirlenen kilit solüsyonu, lümen hacmine göre verilir; kullanılan solüsyon ve miktarı kaydedilir.
- Kateter kullanılmadığı sürece kapalı tutulur; kateterden kan alma ve ilaç uygulama hekim istemi olmadan yapılmaz.

5.3. Komplikasyonlar

Durum	Belirtiler	Yapılacaklar
Kateter ilişkili enfeksiyon	Ateş, titreme, giriş yerinde kızarıklık, akıntı	Hekime haber verilir; hekim istemiyle kan kültürleri (kateter ve periferden) alınır, tedavi ve kateterin çıkarılmasına hekim karar verir.
Tıkanıklık / akım yetersizliği	Kan geri dönüşünün olmaması, cihazda basınç alarmları	Hasta pozisyonu değiştirilir; zorlayarak yıkama yapılmaz, hekime haber verilir.
Kanama	Giriş yerinden kanama, hematom	Bası uygulanır, hekime haber verilir.
Tromboz	Kolda/boyunda şişlik, ağrı	Kateter kullanılmaz, hekime haber verilir.
Kateterin yerinden çıkması	Dış uzunlukta artış, kateterin çıkması	Bölgeye bası uygulanır; kateter geri itilmez, hekime haber verilir.

5.4. Hasta Eğitimi

Hasta; kateter bölgesini ıslatmaması, pansumanı kaldırmaması, ateş, titreme, bölgede kızarıklık, akıntı ya da kanama olduğunda hemen başvurması gerektiği konusunda bilgilendirilir. Bilgilendirme kayıt altına alınır.

5. İLGİLİ DOKÜMANLAR

- Terapötik Aferez Hizmetleri İşleyiş Prosedürü
- Aferez İşlem İzlem Formu
- Santral Venöz Kateter Enfeksiyonlarının Önlenmesi Talimatı

Bu örnek doküman Prokalite tarafından hazırlanmıştır. Kurumunuzun yapısına, yürürlükteki mevzuata, Sağlık Bakanlığı rehberlerine ve güncel bilimsel kaynaklara göre uyarlanmalı; ilaç, doz ve süre bilgileri kurumun yetkili hekim ve eczacıları tarafından doğrulanmalıdır.